

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Thököly-
uteza 1. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP. Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Thököly-uteza
1. sz. alatt a könyvnyomdában.
Ide intézendők a kiadóhivatalt
illető előfizetés, hirdetésny,
nyiltér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitor tér-
fogata . . . . . 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

A gazdasági helyzet.

(F. M.) Akik régebben és élesebb szemmel figyelték gazdasági viszonyaink fejlődését, már egy évtized előtt megmondták azt a nézetüket, hogy a munkáskérdés a magyar gazdának a közel jövőben igen nagy gondot fog okozni. Ki fejtették, hogy a munkabér mind nagyobb lesz, a közterhek mind erősebben gyarapodni fognak és a közép meg a nagy gazdasági üzem helyzete mind nehezebbé válik. Erre támaszkodott több javaslat, amely mellett foglalt állást, hogy az országnak, különösen azokon a részein, ahol sok a kötött nagy birtok, parcellázás vétessék fogantatva, s a közép és nagy üzem kisebb bérletek útján mind szűkebb térre szoruljon. Sajnos, a legutóbbi évek politikai zavarai megakadályozták azt, hogy ez a fejlődési folyamat tudatos és gondos vezetésben részesüljön. A parcellázás igen sok esetben kizsákmányoló nyereszkesedés eszközévé fajult, a kisbirtokosok pedig mind máig nagyon kevés birtokosnak tudta megnyerni a hajlandóságát.

Az említett jóvendülés olyan gyorsan és olyan méreteken következett be, amint azt talán maguk a jóvendülők sem hitték. A gazdasági helyzet mai súlypontja már nem a termés jóvoltán, az értékesítés sikerén fordul meg, mint előbb rendszeren szokott lenni, hanem a munkáskérdés. Nincs ma Magyarország gazdasági helyzetének súlyosabb természetű kérdése, mint a munkáskérdés. A gazdákat úgy otthonukban, mint a közélet terein a munkáskérdés foglalkoztatja s azt hisszük a munkáskérdés ma a legsúlyosabb problémája a mezőgazdasági kormányzásnak is.

A nagy dimenziókat öltött szociálista igazítás bejárta az egész országot, hozzáférközött a

népnek eddig még érintetlen tömegeihez is és a legvérmesebb színekkel esetelvé a munkások szervezkedésében rejtlő erőt, olyan követelésekre biztatta fel a munkásokat, amelyeket a magyar országi munkások életviszonyai szükségesekké nem tettek és amelyeket a munkaadók a magyar föld jelenleg való jövedelmi viszonyai között megadni képtelenek. A munkások szervezkedésével szemben talpra állottak a gazdák is és minden vármegyében összefogtak, hogy a munkások túlköveteléseit, ha másképpen nem lehet, idegen munkások szerződésével is legyőzzék és a munkásszükséglet csökkentése céljából a gépek használatát nagyobb mértékben vegyék alkalmazásba.

Ebben a háboruban, amelyben minden vereség és minden győzelem csak akkor lehet hasznos, ha teljesen kielégítő békekötéssel végződik, van egy befolyás, amellyel a nagy nyilvánosság nem számolt eléggé s amelyre csak az újabb vizsgálatok vezettek rá. Kitűnt ugyanis, hogy Magyarországon akkor sincs elegendő munkaező, ha minden munkás teljes békében munkába áll, mert a munkások szinte hihetetlen nagy tömege kivándorol Amerikába. A szóban levő befolyás tehát az amerikai verseny, amely ugyan egészen más alakban, de éppen olyan nyomástartóan érezteti a maga hatását közgazdaságunkkal, mint a 80-as években, amikor Európa és természetesen Magyarország mezőgazdasága is a legsúlyosabb válságba került.

A jelek arra mutatnak, hogy a szociálista igazítások és a túlszűzött bérkövetelések iránt Amerikából jövő hírek tették fogékonyakká a kedélyeket. Naponként nagy tömegekben jönnek a levelek Magyarországra az odavándoroltaktól, amely levelekben az amerikai munkabérek csábító színeit csillogtatják. Mellekes,

hogy a munkabérek nem mezőgazdaságban, hanem ipari vállalatoktól kapják véreink, s mellesleg, hogy Amerikában a dollár vásárló ereje jóformán egyenlő a mi forintunkéval. A magyar munkás az amerikai dollárt öt koronában számítja, és ha az egyes vidékeken föllállított munkabér követeléseket megvizsgáljuk, arra a tapasztalatra jutunk, hogy a mi munkásaink az amerikai munkabérek követelik.

Ez a dolog úgy áll, hogy Amerikában a magyar bevándorlók a legrosszabbul fizetett munkások közé tartoznak. Az amerikai viszonyokhoz tartozik, hogy a rossz bér sincs alatta a napi egydollárnak. Ez a mi pénzünk szerint havi 150 korona munkabért jelentene egy ember részére. Tehát olyan jövedelmet, aminek a művelt osztályok által, a műveltebb ipari szakerők által élvezett jövedelem átlaga is alatta van. Amerikában is csak az ipar, még pedig a rengeteg vámmal védett és óriási fogyasztási területtel bíró ipar képes e béreket megadni. A mezőgazdasági munkabérek Amerikában sem oly magasak. És az egydolláros napibér Amerikában az állandó munkásoknál is csak 6—7 hónapig tart, mert a téli időszakra a gazdák az állandó munkások kilencz-tizedét elbocsátják.

Mindezeket a dolgokat a magyar munkás nem tudja figyelembe venni. Előtte csak az a levél van, amelyből az tűnik ki, hogy az Amerikában levő sógor, koma vagy cimborá havonként 150—200 koronát keres és fülében csak a szociálista apostol szava cseng, amely azt mondja, hogy a magyar földön is lehet ennyit keresni, ha az ezerholdasok és a bőrkabátosok többet adnak a munkásnak és maguk kevesebbet költenek urai kedvteléseikre.

Az amerikai verseny vázolt hatása ellen eddig nagyon keveset tettünk. Mindenesetre ke-

TÁRCZA.

Emlékszel-e? . . .

Emlékszel-e mit mondtál egykor
Vállamra hajtva a fejed:
„Sok időnk van még addig nekünk,
Oh addig engem elfeled.”

S az egyszerű polgárleányra,
Émlékezni sem fog talán,
Betölti majd szívét helyettem
Valami gazdag, uri lány.

Emlékszel-e még mindezekre? . . .
Mint „maturandus” álmodám.
Hogy belőlünk egy pár leszen majd,
S te nem híved polgár-lány.

Sok idő telt azóta lassan,
En számoltam a perczeket.
S ezalatt a polgár lányka,
Rég elfeledt, rég elfeledt.

Elmegyek még egyszer.

Elmegyek még egyszer,
Elmegyek megnézni
Jól tudom, bár nem vagyok már
Előtte a régi.

Elmegyek még egyszer,
S észrevétlen csendben,
Hogyha látom, elsőhajtom:
Áldjon meg az Isten!

Pósa Béla.

Vándorélet.

Irta: ERŐS GÉZA.

A nap gyenge sugarait szórja a vidéken, pirosra festve az égboltozatot. A vidám madarak magasztaló éneke hallik, dicsőítve a gyönyörű természet ébredését.

Egy ősz aggastyán halk, lassu léptekkel halad, mintha lépéseit számlálná; arczán az idők nehez viszontagságai, a fájdalom érzése tükröződik vissza, ruhája megszagattva s ezipője az ut porától teher. Meg-megáll botjára támaszkodva nézi az e nap reggelét, hallgatja a pacsirta dicsőítő szövegét, égre emelt tekintettel ajka önkénytelenül imára nyílik s esendben mormolja el rendes reggeli fohásztát. Visszagondol az előbbi elmúlt napra, szemében drága köny csillan meg. Talán ez új napnak örül, ami neki esetleg vigasztalást nyújt? Nem. A régi jó idöket siratja, hiszen volt neki is ébredése vagy talán már el is feledte? Nem mer visszagondolni arra a szép gyermekkori életre; hanem halk hangon hallatszik imájának utolsó szava: Amen!

Folytatja tovább útját; lábai reszketnek, mert egész nap az éhség gyötri s hogy ezt lecsillapítsa, faluról falura vándorol. Nincs semmije vándorbotján kívül. Drága emlék ez neki! A természet zöld, puha pamlagján pihenve, soká nézi botját s nem tud eléggé gyönyörködni benne. Ez volt segítő társa azóta, mióta a drága szülőfaluját odahagyta s meg kellett válnia attól, akit igazán szeretett. Az élet barázdáit összehuzva gondolkodik . . . Felesége még mindig előtte van, amint szemé gyermekein csüng s ölelő karjaival átkarolja őket, édesdeden simogatja, csókjaiba fűrésztli. S gyermekei? . . . Egész boldogsága bennök volt, dolgozott érettek, csak hogy embert neveljen belőlük. A kegyetlen halál véget szakított reményének s elvette azokat, akiket ő szívből szeretett s a kiktől a válás oly nehéz volt. Jobb sorsra szenderültek, őt itt hagyták. Miért nem vitték magukkal, nem kellett volna most úgy küzdenie az étellel s nem érezte volna elhagyatottságát. Fejét kezébe hajtva keservesen sirt . . .

Egyszer csak éles fütty hangzik. Az öreg megri-
adva felemelkedik pihenő helyéből s körülnéz. A hegy kanyarulatánál megjelenik a gulya kolompoló vezetőivel, majd a komondor tér eléjük s gazdája füttyére a gulya menését lassítja meg. A komondor elhaladva a vándor mellett, rá sem néz, hiszen mit nezen ő rajta? Nem talál nála semmit, a mije volt, azt megette, még egy morzsa sincs tarsolyájában. A kis pásztor lépdel már feléje. Az öreg látására valami szánalom szállja meg szívét s az ősz iránti tisztelét erőt vesz rajta. Illedelmesen veszi le kalapját, amit az öreg szívesen fogad.

Már alig hangzik a gulya kolompja, mikor a ván-

dor egy viskóhoz ér. Habozik, vajjon bemenjen-e, nem lankak-e ott is oly földhöz ragadt emberek, mint ő. Bemegy. Nem szegénységet talál ott, hanem ellenkezőleg. Bánatos hangja szólal meg:

— Adjon Isten jó napot, könyörüljenek a szegény emberen, kérnék egy kis alamizsnát.

Az asszony rikácsoló szava adja rá a visszhangot:
— Nem hogy menne dolgozni, koldulással tölti el a drága időt, vegyen kapát a kezébe s álljon munkába, utasítja őt gorombán vissza.

A szegény öreg nem tud mást tenni, mint Isten hozzádot mond s odább ballag. Nincs kétségbe esve, mert az ily mondásokhoz hozzá van szokva, többször hallotta már ezt, gondolja magában, hátha van más ember, ki segít rajtam.

A kis háztól nem messze van egy korcsma. Oda is betér. Vig legények az étellel nem törődve, csintalan tetteket követnek el.

A belépő vándor alakját nem is veszik észre, mert nem közéjük való s ily csendes, félnék öreg belépését ők nem veszik észre. A szegény vándor a szoba egyik sarkába telepszik meg, botjára támaszkodva várja, mikor hallják már meg esdő szavait s mikor hull kalapjába egy-egy drága adomány. Már régen elfogyott ennivalója, el is felejtette, mikor evett utoljára. A legények vig dalai közé vegyül az öreg bánatos szava, de azok ezt nem hallják. Az öreg csak vár tovább is nyugodtan, hanem belenyugszik az Isten által neki adott sorsba.

Csend áll be. A fiatal legények elrekedt torkukat öblögetik, hogy megújult erővel folytassák a dinom-dánomot.

— Könyörüljenek a szegény emberen, adjanak egy kis ennivalót, zavarják meg a csendet az öreg gyenge, de csengő szavai.

— Hát kend meg mit keres itt — pattan fel egy fiatal legény — mit rontja itt a jó kedvet, lóduljon innen, mert mindjárt kiteszem . . . Rajta fiuk mulassunk, koreszmáros hozzon bort az asztalra, hangzik ismét a szoba.

A vándor kívánszorog nagy nehezen, mert neki már itt sincs keresni valója. Kétségbeesve helyzetén egy köny csillan s cseppen le szempillájáról. A kétségbeesés könye ez, Mit tegyen most, nincs ember, ki segítsen rajta s éhségét lecsillapítaná.

Vándorbotját erősen megmarkolva neki indul egy hosszú utnak, keresni adakozó s könyörülő embereket.

vesebbet, mint amennyire az önvédelem följogosít bennünket. Az amerikai bevándorlásra való csábítás, amely kitűnő üzlet, amelyből nemcsak a hajós társaságok huznak nagy hasznot, hanem New-Yorkban igen sokan fényesen élnek, az országban mindaddig meglehetősen szabadon folyt.

Mindenesetre erős és intenzív felvilágosító munkájába fog kerülni a hatóságoknak, a szaktestületeknek és az egyes gazdáknak, amíg e csábítás hatását ellensúlyozni tudjuk. Szinte érdemes lenne statisztikát vezetni azokról a kivándorlókról, akik Amerikában elpusztulnak, dologházakban, fogházakban és hitványul fizetett rab-szolga munkákon sanyalódnak. Mert az ilyen esetek némák, az ilyen sorsba jutott emberek levelet nem irnak. A mostani gazdasági helyzet orvoslásának kulcsa egyrészt Amerikában van. Ezért vet nagy súlyt a magyar gazdaközönség arra az akcióra, amelyet a földművelésügyi miniszter a visszavándorlás ügyében indított s amelyetől munkáviszonyaik jelentékeny könnyítését kell várunk. A nem boldoguló emberek nem igen tudnak visszajönni, már maga e nagy csapatoknak visszahozatala is legalább azzal az eredménnyel fog járni, hogy a csábító levelekkel szemben fog állni egy csomó keserű tapasztalataiban kiábrándult ember. Ezek beszéde hatásos ellenmérge lesz a kivándorlásra való csábításnak. Mindenesetre szükséges ez az akció ahhoz is, hogy a földművelésügyi ministeriumnak az a sok irányú és széles ható cselekvése eredményesebbé tétessék, amely munkásházák építése, a cselédek lakásvizonyai javítása, a parcellázások és telepítések képeiben már megindult s a közeli jövőben még erősebben meg fog indulni. A gazdasági helyzet állandó javításának egyik legfontosabb része az, hogy a föld munkása idehaza elégedetten és a jövőben való bizodalommal maradjon s az itthoni boldogulás bizonyossága üres álomképekké oszlassa az amerikai állapotok csábító álfényét. Ha a magyar gazdaközönség teljes eréllyel és odaadással támogatja a kormányt ebben a munkában, a gazdasági helyzet mostani nyomasztó állapota állandóan meg fog javulni.

Közgazgatási bizottsági ülés

A vármegye közgazgatási bizottsága f. hó 11-én tartotta Fáy Gyula főispán elnöklete alatt rendes havi ülését, a melyen a szakelődök valamennyien, a bizottsági tagok pedig három kivételével teljes számban jelen voltak.

A főispáni megnyitó után Lukács Géza a vármegye főjegyzője olvasta fel a szakelődök jelentései alapján készített mindent felölelő, szépen kidolgozott féléves jelentését, a mely munkáért a bizottság nevében Máriaussy Andor bizottsági tag fejezte ki köszönetét és elismerését a főjegyzőnek.

Ezután mielőtt még a rendes ügyek tárgyalására tért volna a bizottság, egy nem kellemes érzést keltő interpelláció hangzott el Szontagh Andor országgyűlési képviselő, bizottsági tag részéről.

Egy a „Gömöri Hírlap”-ban megjelent közleményre hivatkozik Szontagh Andor bizottsági tag, mely szerint a vármegye ahelyett, hogy a kivándorlást korlátozná, a vármegyházán kivándorlási irodát tart fenn, melyre

A nap már a delelésen túl haladt, a madarak a fák lombjai közt szaladgálnak s esőrékre akadt rovarokat kápiák be. A szegény vándor hosszú léptekkel halad. Mélázva nézi a természet szép templomát. Égre emeli tekintetét, a Mindenhatót keresi, ki segítene baján. A szép tiszta kék ég alatt rajta kívül egy emberi lelket sem látni, minnek is zavarnák őt gondolkodásában. Nem törődve az uttal, lábai önkénytelenül mozognak előre-hátra, néha néha maguk előtt lökve egy-egy kis kődarabot. Más helyt jár az ő esze, jól esik neki, ha senki által nem zavarva, képzeletével sas szárnyon repülhet az ifjú kori életbe. Arca komorabb lesz. Minek gondol, arra a korra, hiszen ifjú élete is csaknem olyan volt, mint a mostani.

Ifjú korában vette kezébe azt, ami neki most oly drága emlék, amit ő még szülőfalu erdejéből vágott s azóta viszi hűségese. Csak botjára néz s lelki szemével látja egész életének lefolyását, ami nem volt más, mint elutasító szavak hallása, keserűség, fájdalom és éhség.

Igy elmélázva nem veszi észre, mily nagy utat tett meg.

Az a kis ház, ahol utoljára hallotta az elutasító szót s ahol még most is vigalom van már alig látszik. Ábrándozásából csak a nagy fáradsága ébreszti fel. — Folytatni akarja utját, de lábai már reszketnek, melle zihálni kezd, a teljes gyöngeség fogja el. Vándorbotjára támaszkodva, ha az, teste súlyát elbirná. Szédülés fogja el, annyira, hogy az utszéli árokba esik.

Az ég szép zafír kékje tűnedezik, helyébe ismét a piros bársony lepel lép elő, lángvörösrőre festve az eget. A nap arany sugarait hosszú szálakban löveli ki, hogy utoljára tegye széppé a tájat.

A vándor az árok kemény párnáján fekszik. Felveti fejét, hogy az alkonyt még egyszer lássa. Arca viasz-sárga, orrán a vér folyik, szeméből a drága köny árja folyik, haja égnek áll, csak néha-néha lengeti meg az esti, lágy szellő. Égre emeli tekintetét, mintha már a halál után sóvárogna. Ajka önkénytelenül imát mormol, de szavait már nem érteni.

Arca utoljára mosoly repül át, vándorbotját jobban magához szorítja, még azt is magával akarja vinni. Hangja lassul, mindjobban csendesebb lesz s végül csak halk hangon hallik imájának utolsó szava: Amen!

ugy jött rá a „Gömöri Hírlap”-hogy a „Hivatalos Lap”-czimszalagjára az volt írva: „Kivándorlási irodánk vármegyházán.” Felvilágosítást kér az alispántól, mi a való ebben s hogyan lehet ilyen irodát a vármegyházán fenn-tartani?

Az alispán nyomban válaszol, hogy kivándorlási iroda nincsen a vármegyházán, hanem igenis miniszteri rendeletre van egy külön ütlel-kezelő s a városban lakik egy miniszteri kinevezett kivándorlási ügynök, s mivel a „Hivatalos Lap” közli az utlevél, illetve a kivándorlásra vonatkozó rendelkezéseket is — jár ezek részére a k rdéses lap, a czimezés azonban csak tévedés lehet. — Különbön megjegyzi, hogy a bizottsági tag ur nyugodt lehet, mert az utlevél ő adja ki, a törvénytől egy szemernyt sem tér el, s ő is írja alá és a legszigorubbán ügyel fel mindenre. — Szontagh bizottsági tag, ki már a mult ülésen sem elég tájékozottsággal szólalt fel a kivándorlás kérdésében, nem tud megnyugodni ezen intézkedésekben, midőn azonban felvilágosítja, hogy a törvény intézkedik ekként, azzal, hogy a „törvény rosz”, az alispán és főjegyző válaszáat tudomásul vette.

Ezek után azonban élénk vita tárgyát képezheti azon kérdés, vajjon az ellenőrzés és felügyelet céljából mi volna helyesebb: az e, hogy a kivándorlási ügynök ki a kivándorlást közvetíti és az utazási jegyeket megszerzi, irodáját saját lakásán, vagy pedig a vármegyházán tartsa e?

A kaszinó közgyűlése.

A helybeli kaszinó, — társas életünk e kiváló intézménye — folyó hó 10-én tartotta közgyűlését Kubinyi Aladár kuriai bíró elnöklése mellett. A közgyűlési jegyzőkönyvet dr. Institorisz Endre jegyző vezette.

Kubinyi Aladár a tagok meleghangú üdvözlésével ekkép nyitotta meg a közgyűlést:

„Igen tisztelt közgyűlés!

A mult 1906. évről következőkben van szerencsém évi jelentésemet rövid vonásokban előterjeszteni:

A mult év elején társadalmi életünkben okkal, ok nélkül elégtelenség, forrongás nyilatkozott meg oly élesen, hogy a társadalom széthasogatásáról kellett komolyan tartanunk.

Régebben lappangott, míg kitörésre került.

Egy-egy nagy eszme, a hazafiui fellángolás olykor-olykor társadalmunkban az egyesülés, az egyetértés jelenségeit tüntetik fel, de csakhamar bebizonyult, hogy a társadalmi összeforrás még mindig a távol ködében elmerülő ábrándkép, melyet megközelíteni törekszünk, azonban a gyenge karok utközben gyakran lehányatlanak.

A forrongás élet sikerült elvenni, a társadalom további széttagolását meggátolni: a felesleges gőz nagyobb megrázkódás nélkül leveztetett!

Ma kaszinónk erőben meggyarapodva áll. — A tagok száma 170—175 ról 220—230-ra emelkedett.

Fájdalom! a tagok számával a kaszinói élet nem vált élénkebbé és a látogatottság nagyon gyér; azok az új tagok, a kik a mult év elején hozzánk csatlakoztak, csak elvéve mutatkoznak terméinkben.

Különbösen kedvezőtlen jelenségnek találok, hogy az ifjuság a kaszinói életben alig vesz részt.

Az egyleti életnek feléléntése, értékesebbé tétele iránt komoly kísérletek indultak meg.

Hanvay Zoltán nagyerdemű és köztiszteltben álló tagtársunk főként az érdem, hogy a felolvasó estélyek tartását indítványba hozta és indítványának gyakorlati megvalósítására fényes sikerrel maga is vállalkozott.

Az ünnepélyt rendező bizottság kitartással és szakavatottsággal működik.

Már eddig is magas színvonalon álló felolvasások, művészi hangversenyek rendezésével nyújtott kellemes és tanulságos szórakozást közönségünknek.

Megünnepeltük a márciusi nagy napok évfordulóját; — résztvettünk a Rákóczy ünnepségeken; — résztvettünk a testvér egyesület: a Polgári kör 60 éves fennállásának évforduló ünnepén.

Egyetünk vagyoni helyzete rendezett; régi kintlévőségeink befolytak; kiadásainkat a folyó bevétellel fedezik; daczára annak, hogy közvetett jövedelmeink a kártya, de különösen a billiárd-jövedelem nagyon alányatlanok; — a mit a látogatottság hiányának kell tulajdonítanunk.

Tagdíjemelésre ez időszerint sincsen szükségünk.

Különbön vagyoni helyzetünket évi számadásaink előterjesztésével lesz szerencsém megvilágítani.

Nem mulasztatom el, hogy elhunyt tagtársainkról meg ne emlékezzem. Az elmúlt év mostoha volt hozzánk. Farkas Ábrahám érdemekben gazdag, általánosan tisztelt és nagybecsült tagtársunk hirtelen és váratlan elhunytát gyászoljuk.

Kaszinónk egyik legrégebb tagja, — állandó látogatója volt. — űrt hagyott maga után, mert mint vezéregyéniség mindig velünk és sorainkban állott.

Bornemisza István és Kubinyi Imre tagtársaink, a kik a vidékről belépésükkel egyetünkét megtisztelték, szintén közszeretben és tiszteltben álló és gyakori látogatói voltak terméinknek. — Igaz fájdalommal nélkülözzük őket.

Nem feledkezhetem meg ez alkalommal Baksay István kaszinónk egykori nagyerdemű elnökének mérhetlen bánatáról sem, mely őt hű élettársának, — a feleség mintaképének elvesztésével érte.

Szenteljünk elhunyt tagtársaink emlékének, fájdalommal sujtott egykori elnökünk mérhetlen bánatának jegyzőkönyveinkben egy lapot.

Ezek után tiszteletteljesen kérem, méltóztassék ezen jelentésemet tudomásul venni.

A szép beszéd elhangzása után a számvizsgáló bizottság jelentése következett a mult évi számadásokról. E szerint 7111 korona 57 fillér volt a bevétel, a kiadás pedig 6942 korona 78 fillér. Így 168 korona 79 fillér készpénz maradvánnyal zárattott a mult év. A vagyon: 1721 korona 25 fillér.

A közgyűlés a helyesnek talált számadást jóváhagyólag vette tudomásul s a buzgó pénztárnoknak: Zachar Gusztávnak elismerése és köszönete kifejezése mellett a felmentést megadta.

A jövő évi költségeloirányzat végösszege a közgyűlés megállapítása szerint bevétel 6945 korona 79 fillér; kiadás 6708 korona, maradvány 237 korona 79 fillér.

A közgyűlés elfogadta egyhangú helyesléssel a választmány és a vezetőség javaslatait, mely szerint a szolgák és a favágó a szokásos újvi ajándékot ez idén is megkapiják. A kaszinó 50 koronával belép alapító tagként a vármegyei muzeum-egyletbe s végül az ünnepélyek és mulatságok rendezésére kiküldött bizottságnak buzgó és sikeres működéséért elismerés és köszönet szavaztatott.

Elnök bejelenti még, hogy jelenleg 233 tagja van a kaszinónak s új tagokként jelentkeztek: Bobok Tivadar, Hámos Zoltán, dr. Hennyey László, Heselitz Árpád és Miskolczy Lajos, kik tagokul felvételtek.

A közgyűlés az elnök zajos életetésével ért véget.

Nyilatkozat.

Az utlevéllapok kezelésével megbízott vármegyei alkalmazott részére járó hivatalos lappeldány helytelen czimezéséből eredő azon híreszteléssel szemben, hogy a vármegyházán kivándorlási iroda van, kijelentem, hogy ily iroda a vármegyházán soha nem volt s ma sincs, — T. Kivándorlási irodának Rimaszombat. Vármegyház” helytelen czimen az utlevélkezelő részére tette postára tévedésből a vármegyei hivatalos lappeldányt a hivatalos lapot expedáló nyomdász.

A mint e tévedésről értesültem, a már kinyomatott hibás czimezésű czimszalag-készlet megsemmisítése iránt intézkedtem s egyuttal gondoskodtam arról is, hogy az utlevél-lapkezelő részére helyes czimezésű lappeldány kézbesítettessék.

Végül még azt jegyzem meg, hogy a mennyiben nevezett vármegyei alkalmazott a hibás czimezésű lapot átvette s a czimezés kiigazítása iránt jelentést nem tett, arról se én nem tudtam, se a vármegye alispánja tudomást nem szerezhetett.

Rimaszombat, 1907. február 11.

Dr. Csernay Dániel,
tb. levéltárnok, Gömör-Kishontvármegye
Hivatalos Lapja szerkesztője

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. Bornemisza László alispán f. hó 13-án Rozsnyóra utazott, dr. Meskó Miklós vármegyei főorvos és dr. Soldos Béla vármegyei aljegyző kíséretében. Oda utazásának célja a város területén szolgálatot teljesítő csendőrségi bódék elhelyezése kérdésének rendezése. Ugyanis küldöttség járt nála a mult napokban, hogy egy bódét az izraelita templom elé, egy másikat pedig dr. Guthlon Henrik tb. megyei főorvos lakása elé helyezték, melynek tüstje az emeleten nyíló magán lakás ablakain tudul be, s közegészségügyi tekintetből el nem nézhető. Rozsnyóról Dobsinára folytatta hivatalos utazását az ottani zavaros városi ügyek és az előjáróság által kérelmezett fegyelmi eljárás, illetve nyomozat lefolytatása céljából. Dobsináról Jolsva városát látogatja meg, hol szintén valami egyenletlenség van a város belügyeiben. Utazása körülből 10 napot vesz igénybe, s ismerve szelész látkörét és gazdag gyakorlati jártasságát, reméljük hogy csak közmegnyugvasra fogja a kényes ügyeket elintézni és a békét helyreállítani.

Előléptetés. A m. kir. pénzügyminiszter Vozáry Béla helybeli pénzügyi fogalmazót, a pénzügyigazgatóság szorgalmas és szakképzett tisztviselőjét segédtitkárrá nevezte ki. A jól megérdemelt előléptetés alkalmából tisztársai szívélyesen üdvözölték.

Esküvő. Okolicsányi János breznóbányai királyi aljárásbíró folyó hó 11-én tartotta esküvőjét Lengyel György helybeli kir. járásbíró bájós leányával Ilonkával. A fiatal párt a Bornemisza László alispán által végzett polgári aktus után a helybeli ág. evang. templomban Gyürky Pál főesperes adta össze. Az esküvőn nagyszámú és díszes népszép jelent meg, s a boldog ifjú párt elhalmozták szeretetteljes jókívánságokkal és meleg üdvözlettel.

Eljegyzés. Lehoczky Márton, a helybeli kir. törvényszék buzgó aljegyzője folyó hó 10-én eljegyezte Ternyey Margitát, Ternyey János posta- és táviradivatali főnök szeretetreméltó leányát.

Athelyezés. A helybeli csendőrség parancsnoka: Glutz Ödön hadnagy — mint sajnálatat értesülünk — Lőcsére helyeztetett át s új állomáshelyét ma már el is foglalta.

Nyugtázás. Dr. Kármán Aladár a Fehérkereszt-egylet február 2-iki estélye alkalmából az intézmény céljaira 10 kor. adományozott, mely összeget az elnökség köszönettel nyugtázta.

Halálozások. Simon László helybeli ciszmadiamester folyó hó 11-én 58 éves korában elhunyt. Az utczán összeesett s mire a közkórházba szállították, megbalt. 13-án temették el.

Dr. Krausz Gyula helybeli ügyvédet, ki csak nemrég temette el testvérbátyját — újabb gyász érte, a mennyiben másik testvére Karczag Vilmos 53 éves korában, boldog házassága 26-ik évében Budapesten f. hó 7-én elhunyt. 10-én temették el nagy részvét mellett.

Tigerman Adolf helybeli kereskedő mely gyász sujtotta le; anyja özv. Tigerman Mártonné folyó hó 6-án Abauj-Szántón 78 éves korában elhunyt.

Részvét. Még sajog a seb, mely a mi jó öreg „Pista bácsink” szívében támadt az ő hűségese felesége elhunytán és sokára, nagyon sokára fogja behegészteni azt az isteni gondviselés, mely mindannyiunk felett örökös E nehéz napokban nem is képzelet senki, mennyi tömérdek ember igyekszik az öreg Baksay bácsit vigasztalni, az ország minden részéből tömegesen érkezett részvétnyilvánítással remélik elviselhetőbbé tenni a mely gyász okozta fájdalmas csapást. Nagy szeretet, tisztelet és nagybecsülés sugárzik ki a sok poetikus hangulatos és meleg bensőséggel megírt sorokból. Baksay Sándor püspök, S. Szabó József debreczeni koll. tanár, Rombauer

Ervin tank. főigazgató, az orsz. középisk. tanár-egylet alelnöke, *Bónis* Jusztin pannonhalmi benczés tanár, dr. *Meskö* László orsz. képviselő stb. stb. szívhez szóló hangon vigasztalják a tisztos öreg urat, kit a Baksay-, Veres-, Buza-, Eperjessy- és a velük rokon családok összes tagjai személyesen vagy írásban felkerestek a bánat nehéz napjaiban. S kihez érkezett részvétnyilatkozatok közül az alábbiakat közöljük:

„Kedves Batyám!

Öröm és gyász, — magaszt és mélység. — oltár és sir, — boldogság és szenvedés . . . gyors egymás utánban . . . Áldásos, hosszú élet után, boldogítás és boldogulás magasztalról leszállott hirtelen a csendes völgybe . . . édes pihenésre.

El kellett hagynia Téged . . . gyémánt lakodalm után hirtelen . . . amde mint az Ur kegyeltje . . . Illés szekere jött s felvitte a fellegek fölé.

Magadra maradtál. Nem. Kedves Tied, a nagy Társadalom, ragyogó emlékek . . . nagy és áldásos mult, miként boldogító, vallásos remény . . . Vele vannak és maradnak.

Ily módon legyen e csapás elviselhető. Együtt voltatok, együtt vagytok, együtt lesztek.

A kegyelem és áldás Istene tartson meg példányképül még soká közöttünk!

Kegyeletes részvéteket fogadd azon kiváló tiszteletnek és meleg szeretetnek jele gyanánt utitársul, a melynek birtokában vagyok és maradok

Miskolcz, 1907. február 12.

bajtárs régi barátod:

Zelenka Pál.

„Kedves Batyám!

Fogadja igaz részvéteket a csapás fölött, a mely érte. Vigasztalást rá csak az a derült bölcsesség adhat, melynek mindig bővében volt. Egyedül maradni nagy dolog. De vajjon egyedül van-e az, a kit annyi szeretet és olyan tisztelet környez? s kinek bánatát annyian felosztjuk, maradhat-e sok annak?

Szerető tanítványa:

Mikszáth Kálmán.

„Szíve felét gyászoló öregnek nagy vigasza az a tudat, hogy közel van a viszontlátás.

Miskolcz.

Szíves tisztelettel: Lévy József.

Felolvasás. A két év előtt alakult Tompa társaság célja az volt, hogy társas életünk szórakozásainak keretébe nemesebb tartalmat öntsön. A szép gondolat életre kelt s azóta ugyszólván napirenden van az oly összejövetelek tartása, melyekben a tudomány és művészet képezi a vonzó erőt. Legalább a most folyó időnyben egyetlen nyilvános társas összejövétel sem volt, melyen a lélek nemesebb vágyai kielégítést ne nyertek volna s így örömmel konstatalhatjuk, hogy a rimaszombati intelligens társadalom hivatásának magasztalan áll. — Folyó hó 9-én a Múzeum egyesület osztály titkára dr. *Wallentinyi* Dezső tartott igen értékes felolvasást a főgimnázium tanástermében, szép, tulnyomóan hölgyekből álló közönség előtt, ismertette vármegyénk legnagyobb fiának: Tompa Mihálynak, a gömörmezei múzeumban őrzött nagy mennyiségű levelei közül azokat, melyek a nagy költő borús lelkiállapotára vetnek közvetlen világosságot. Tompa leveleinek legnagyobb része közre van ugyan bocsátva s életrajz írói többször hivatkoznak azokra a levelekre, melyeket a költő Pákh Alberttel, Szász Károlylyal s különösen Arany Jánossal váltott, de speciális feldolgozásban még nem részesültek, — pedig Tompa, ki irodalmunk legnagyobb alakjai között egyik legdiszesebb helyet foglalja el, megérdemelné azt, hogy ő e levelek alapján rajzolják meg arra hivatott egyének az ő igazi költői jellemképét. Dr. Wallentinyi nem vállalkozott ugyan arra, hogy egy rövid felolvasás keretében e hálás feladatot megoldja, de a tartalmi összefüggésben bemutatott szemelvényekből oly rokonszenvesen tárta föl hallgatói előtt Tompa lelki életét, hogy nemcsak könyveket csalt a szemekbe, hanem maradandó nyomokat is hagyott a szívekben — s a jó háromnegyed óráig tartó felolvasás után mindenki szívesen üdvözölte a jeles professort, ki egy a felolvasást rendező Múzeum-egyesületnek, mint a föléledő Tompa kultuszának is becses szolgálatot tett.

Névváltoztatás. *Jakubovits* Áron végaszói illetőségű rimaszombati lakos családi nevének „Józsa”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Felolvasás. A kaszinóban *Hanvay* Zoltán folyó hó 23-án szombaton délután fél 6 órakor felolvasást tart. Belépti-díj 40 fillér.

A kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága folyó hó 14-én *Rábely* Miklós elnöklésével ülést tartott, melyen a közgyűlés elé terjesztendő igazgatósági jelentés megállapítottát, valamint a mult évi számadásokra és a jövő évi költségelőirányzatra vonatkozólag az előterjesztés jóváhagyatott. A közgyűlés határidejűl márczius hó 3-ikát tűzte ki az igazgatóság.

A Fehérkereszt-egylet választmánya folyó hó 12-én *Bornemisza* László elnöklésével ülést tartott, melyen az elnök és *Komáromy* István titkár jelentést tett a megtartott jelmezestély fényes sikeréről. A választmány hálás köszönettel vette tudomásul gróf *Andrássy* Dénes 5000 koronás nagylelkű adományát, továbbá a többi adományokat is, s elismerését és köszönetét fejezte ki az elnököknek, *Hámos* László társelnöknek, *Fáy* Gyula főispánnak, *Bornemisza* László alispánnak, *Komáromy* István titkárnak, *Geduly* Géza és *Kern* Adolf uraknak, kik az egylet pénztárnokát az estélyen szívesek voltak helyettesíteni, a rendezőknék és a jelmezestélyen közreműködő hölgyeknek és uraknak, szóval mindazoknak, kik az estély fényes sikeréhez hozzájárultak. A választmány mély részvétét fejezi ki *Baksay* Istvánné és *Hevessy* Bertalanné vál tagok elhunytja felett, s helyükbe dr. *Gyürky* Pálné és dr. *Cziner* Miksáné választották meg. — Mint a jelmez-estélyről írott tárczában az író megemlékezett, hogy a jelenlévők névsorából valószínűleg fognak kimaradni, az tényleg meg is történt. Ez uton igyekszünk tehát a teljes névsort kipótolni még a következőkkel: Az impozáns menetben részt vett még dr. *Gyürky* Pálné pazar fehér selyem lengyel costumben és *Repeckzy* Izuka igen szép székelvi vidéki costumben. Az előkelő hölgyközönség sorában láttuk még: *Bahéry* Viktorné (Liker), *Bodon* Józsefné, *Fekethé* Otte Hedvig, *Molitorisz* Zoltánné (Nyustya), *Osváth* Dánielné (Feled), *Remenyik* Aladárné (Nyustya), *Szentmiklóssy* Kálmánné (Mikóháza), *Tornallyay* Zoltánné (Tornalja) uraszonnyokat és *Gundelfingen* Mártha urleányt.

Hangverseny. A helybeli főgimnáziumi ifjuság f. hó 16-án tegnap kitünően sikerült hangversenyt rendezett, mely után kedélyes táncmulatság volt a tornaesernokban. A hangversenyéről jövő számunkban referálunk.

Városi közgyűlés. Rimaszombati város képviselőtestülete folyó hó 15-én délután dr. *Kovács* László polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőknél kívül jelen voltak: *Abonyi* Pál, *Baksay* József, dr. *Baksay* Dezső, *Bodor* István, *Czinke* István, *Ethey* Frigyes, *Engel* Adolf, *Fekete* Pál, *Grosinger* Miksa, dr. *Kármán* Aladár, *Lukács* Géza, *Molnár* József, *Medveczky* Sándor, *Rábely* Miklós, dr. *Ráróssy* Gyula, *Soós* Gyula, *Soós* Ferencz, *Szabó* József Kozma, *Szomolnok* Antal, *Törköly* József, *Varga* István, *Zachar* Gusztáv. A polgármester előterjesztette a „Harom Rózsa” és a többi városi vendéglőépületre (Diana fürdő, Szabadka, Gondúzó) vonatkozó bérleti viszonyátruházása tárgyában folyó hó 12-én felvett jegyzőkönyvet, mely szerint a bérletet *Frank* Menyhért eddigi bérlet összes jogokkal és köteleességekkel a képviselőtestület jóváhagyásából feltételezeten átruházza *Braun* Gyula és *Jellicsek* Bertalan rimaszombati lakosokra, kik teljes egyetemlegességgel összes vagyonukkal szavatolnak a bérleti összegért. A tanács az átruházást javasolja, s ezt el is fogadta a közgyűlés azzal, hogy a Frank hátralékait az új bérlet tartoznak megfizetni, s a mostani időközben mérsékelt 6000 korona bérösszeg helyett az átalakítások után az új bérlet az eredeti árlejtés összegezt 8472 kor. bért tartoznak fizetni. A bérlet 1910 decz 31-én jár le.

Új pénztárat. A *Sütő* István és *Braun* Zsigmond kezdeményezésére városunkban létesített negyedik pénztárat immár megalakult 400 darab egyenként 500 koronás névre szóló részvenytőkével. Folyó hó 15-én volt az alakulás, s úgy halljuk, hogy az igazgatóság tagjai lettek *Sütő* István, dr. *Stern* Jakab, *Braun* Zsigmond, *Biess* Elemér, *Batta* György (Simonyi), *Pollák* J. (Kokova), *Takács* J. (Tiszolcz), *Neumann* J. (Tornalja) és *Braun* (Brezsnóbánya). A felügyelőségbe *Reinitz* Zsigmondot, dr. *Lusztig* Sándort (Balog) és *Kohn* Józsefet (Klenócz) választották. Az intézet „rimaszombati kereskedelmi közgazdasági bank r. t.” czímmel törvényesüléggel bejegyeztetett s működését már megkezdte.

Helyreigazítás. Lapunk mult számában a pénztáratokról szóló rövid közleménybe a szedő hibájából kellemetlen hiba csuszott be, amennyiben a gömörmezei takarékpénztár és hitelbank tartaléktőkéjét tévesen 10000 koronának szedte ki, holott az a most hozzácsatolandó összeggel együtt százezer koronát tesz ki, ami egy 9 év óta fennálló pénztárnál igazán szép eredmény.

Dominó-estély Tornalján. Szépen sikerült dominó-estélyt rendezett Tornalja és vidékének úri közönsége Tornalján folyó évi február hó 9-én a „Fehérlő” szálló nagytermében, a Tornalján levő hitfelekezetek pénztára javára. A résztvevő szép számú közönség közül mintegy negyvenen felszínű dominóban jelentek meg. A kedélyes mulatság, melynek rendezésében a főérdem *Kubinyi* Zoltán szolgabíró és dr. *Gaál* Gusztáv orvosé, kivilágos-kivirradtig tartott.

Közgyűlés. A helybeli általános ipartestület nyugdíjintézete folyó hó 10-én délelőtt tartotta IV. évi közgyűlést *Rábely* Miklós elnöklésével a Polgári olvasókör nagytermében. Az elnöki üdvözlés és megnyitó után a választmány évi jelentését olvasta fel *Rónay* Gyula titkár. E jelentésből különösen kiemelendő az, hogy a választmány sajnálkozását fejezi ki azon érthetetlen és indokolatlan közönynyel szemben, melylyel az iparosok ezen — tisztán az ő érdekükben létesült intézmény iránt viselkednek. Csodálatos, hogy józan gondolkodású polgártársaink nem értik meg azt, miszerint a nyugdíjintézmény tisztán az ő javukat szolgálja, mikor csekély összeg befizetése ellenében módot nyújt arra, hogy munkaképtelenségük idejére magukról és családjukról gondoskodhassanak. Láthatják, hogy az intézmény szépen fejlődik s ez a legkézzelbíró bizonyítéka a létjogosultságnak. — Az ellenőrző bizottság által felülvizsgált és jóváhagyott 1906. évi zárszámadást a közgyűlés helyesléssel vette tudomásul. Bevétele volt 5459 korona 15 fillér, kiadás 5114 kor. 56 fillér tőkésítéssel és 176 korona 43 fillér készpénzmaradvánnyal együtt ugyanannyi. Vagyon 21776 kor. 72 fillér, a szaporodás a mult évben 4856 korona 34 fillér. A közgyűlés az örvendetes haladásért elismerését fejezte ki a vezetőségnek is s a számadások jóváhagyása mellett *Kovács* István buzgó pénztárnoknak elismerése kifejezésével a felmentvényt megadta. — A nyugdíjintézetnek jelenleg 98 tagja van. A közgyűlés az elnök és a titkár lelkes elttetésével ért véget.

Mulatság. A helybeli Polgári olvasókör folyó hó 9-én este kedélyes mulatságot rendezett saját helyiségeiben. Ugy halljuk, hogy a mulatság nem volt népes, de a kik jelen voltak, kitünően mulattak a hajnali órákig. A játékonvezérlő jutott 43 korona 66 fillér, mely összeghez felülfizetéseikkel hozzájárultak: *Institoris* Endre 5 kor., id. *Rábely* Miklós 4 kor., *Schulhof* Pál és *Varga* Lajos 3—3 korona, *Benyo* Béla dr. *Kármán* Aladár, *Horváth* György, ifj. *Kovács* József és *Lévai* Izsó 2—2 korona, *Csordás* Lajos és *Tarjányi* Béla 1—1 kor., ifj. Nagy János 50 fillér.

Pénztáratokról közgyűlés. A gömöri takarékpénztár r. t. Rozsnyón folyó hó 25-én tartja III. évi rendes közgyűlését. Az intézet tartaléktőkéje az ideai dotációval együtt 1900 korona, külön tartaléktőkéje 8160 korona. Nyeresége az idén 20163 korona s részvényeseinek 6% osztalékot fizet.

Baleset. Két régi jó barát: *Bárdos* István helybeli csizmadia mester és *Gombkötő* Albert folyó hó 12-én O-gyánból egymás mellett haladva pyalogosan jöttek s *Bárdos*nak eszébe jutott, hogy revolverét, melyből régen nem lőtt, megpróbálja. Alig vette ki zsebéből a forgópisztolyt az véletlenül elsült s a golyó *Gombkötő* jobb alszárába furdott. A sérültet otthon ápolják, s remélhető, hogy sebé nem lesz veszélyes.

Véres verekedés. Gömörviden folyó hó 10-én este véres verekedés volt *Rácz* György bányamunkás cigány és *Vizdár* József kondás a kocsmában mulattak, iddögálás közben összeszólalkoztak. Csakhamar dulakodni kezdett a két ember, miközben *Rácz* elvette kését s azzal *Vizdár* egy összeszurkálta, hogy a sulyosan sérült embert másnap be kellett szállítani a kózkórházba.

A klenócsi országos vásár (a nyustyai m. kir. állatorvos közlése) folyó hó 6-án tartott meg. A nagy hó miatt a felhajtás a szokottnál jóval kevesebb

volt. Mindennek dacára felhajtott 1640 darab szarvasmarha, 26 ló és 84 sertés. Elkelt 431 szarvasmarha és 63 sertés. Nagy hátránya e nagy szarvasmarhatenyésztő községnek az, hogy vásártérre alkalmatlan, kicsi és fekvésénél fogva sem tartható rajta állatvásár még nyárban sem, nem még ilyen időben. De a község már közel jövőben gondoskodni fog alkalmas vásártérről. Másik nagy hátránya az is, hogy állatrakodó állomás a közelben nincs. De erről is gondoskodva lesz mihamarabb, mivel a m. a. v. igazgatóságnál már lépések tetettek arra, hogy Nyustya Liker és Rimabánya állomások állatrakodóul ajánlattanak, mi e nagy állattenyésztő és kereskedő vidéknek csak előnyére lesz.

Az orrvadások ellen. A belügyminiszter egy fontos rendeletet adott ki, mely szerint az orrvadás ellen az esetben is megindítandó a kihágási eljárás, ha fegyverrel idegen területre lép és nem is lőtt semmit, mert ez által már a kihágási cselekményt befejezte és épen ugy büntetendő, mintha vadat ejtett volna el.

Farkasok a határban. F. hó 14-én *Remenyik* Aladár a rimaszombati járás egyik tb. főszolgabírája *Felsőpokorágy* községbe szállt ki hivatalosan. A falu alatt a reggeli órákban vaslival felfegyverkezett embercsoport nyüzsgött, s midőn felfegyverkezésük okát megkérdezte, azt válaszolták, hogy csak pár pillanat előtt riasztottak el három ordas farkast. A főszolgabíró nem adott hitelt az emberek állításainak, s alaposan megvizsgálva a nyomokat constatalta, hogy csukugyan farkas járt a kertek és kazlak alatt. Az emberek állítása szerint a 3 fenevad a „Papharasz” nevű cseplyebe menekült el.

A felső keresk. iskola mulatsága Nagy-rőczen. Soká emlékezetes és feledhetetlen mulatságot rendezett e hó 9-én a nagy-rőczei felső kereskedelmi iskola „Kossuth önképző köre.” A fényesen feldiszitett és kivilágított terem már jóval 8 óra előtt megtöltötte az előkelő hölgy és férfi közönség. Az estélyt az intézet énekkara népdalegyveleggel nyitotta meg. Első pontja volt az estnek s máris óriási tapsal jutalmazták. Majd *Guth* Ernő, *Balázs* Béla, *Schmiedt* Jenő adták elő a „Flipper és Nobbler” című vígjátékot zajos sikert aratva. *Jausz* Jenő melodramája, *Törköly* László zongarikéséretével volt a harmadik fényes programmpont, amely után *Simkovits* Lajos „Az ügyetlen ember” című monolog előadása következett zajos derűtséget keltve. Erre *Gyöngy* Ernő szavalta el „A hónap özege” című költeményt nagy hatást érve el. Végre befejeztül az énekkar adta elő a „Hunyadi induló”-t gyönyörűen összhangzatosan. Kis szünet következett, majd megkezdődött a tánc. A társaság kivilágos viradatig mulatott. Nem mulaszthatja el a rendezőség mindazoknak köszönetét kifejezni, kik e mulatságon megjelenni illetve felülfizetni szívesek voltak. Felülfizettek: *Hámos* László ny. főispán 17 kor. 50 fill., *Habányi* József főjegyző 10 kor., dr. *Wieszt* Károly, *Tóth* Kálmán 5—5 kor., özv. *Vajda* Frigyesné 4 kor., *Pokoly* István 3 kor., *Prekopa* Rezső 3 kor., dr. *Dittel* István püspöki titkár 2 kor. 50 fillér, *Jolsvai* titkár 2 kor. 4 fill., *Lahner* György, *Petermann* Keresztély, *Remenyik* Dénes, *Simkovits* János, *Arvay* Károly 2—2 kor., *Petermann* János 1 kor. 60 f., *Thurzó* Endre 1 kor. 40 fill., *Bogsch* Arthur 1 kor. 60 fillér, *Engländer* Armin 1 kor. 40 fill., *Ferdinandy* János, *Feldmann* Márk, báró *Luzsénszky* 1—1 kor., *Gaszner* Imre 50 fill., *Goldberger* Gáspár, *Drenka* Sándor 40—40 fill. — A rendezőség nevében *Neményi* Ferencz pénztárnok, *Dobos* János ellenőr.

Nyugtázás. A rimatamásfalai „Petőfi egylet” f. hó 10-én tartott bohózatos táncmulatsága ugy anyagilag mint erkölcsileg fényesen sikerült. Az anyagi sikert a nemes célú támogató díszes közönségnek köszönjük, míg az erkölcsi siker a rendezőség erélyét illeti meg. Felülfizetések a következők: *Jávorszky* László 1 kor. 20 fill., *Garai* Arnold, *Borszéki* Aladár, *Biró* László, *Molnár* Gerő, *Zsuffa* Kálmán, *Szabó* József m., *Lovas* Lajos 1—1 korona, ifj. *Andrik* András, *Habán* János, *Szamazda* András, *Pavella* Pál, *Pavella* Habán András 80—80 fill., *Pivaresik* János, *Szunya* János, N. N., N. N. 20—20 fill. A felülfizetők fogadják e helyen a nemes cél érdekében hálás köszönetünket. A rendezőség.

Nyugtázás. A rimaszombati szabó ifjuság által folyó hó 3-án tartott táncmulatság alkalmával felülfizettek az iparosok nyugdíjegylete javára: *Hruska* Rezső 4 k. 40 f., *Hizsnyan* Béla 4 k., *Tomay* Alajos 3 k. 40 f., *Kraus* Adolf 3 k., *Tarjányi* János 3 k., *Hruska* Jánosné 2 k. 80 f., *Sulik* Andor 2 k. 80., id. *Hizsnyan* Bálint 2 k. 80 f., *Tóth* István 2 k. 60 f., *Novák* Jánosné 2 k. 40 f., *Veréb* István 1 k. 80 f., N. N. 1 k. 20 f., *Pillár* János 1 k. 60 f., *Steiner* Károly 1 k. 40 f., *Drucker* Herman 1 k. 40 f., *Endrédi* Lajos 1 korona, *Ács* József, *Patko* János, *Fancsalszky* Béla, *Váji* József 80—80 fill., *Laczko* János, *Gondkevis* Ferencz, *Torma* Béla, *Sipos* László, ifj. *Hizsnyan* Bálint, *Kresko* János, *Jéney* Gyula, *Lénárd* N., *Nagy* János, *Hlozek* János, *Batta* György, *Bondy* Sándor, *Murányi* János, *Teleszniecki* József, N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N. 40—40 fillér. Összesen 51 korona 60 fillér. — Rimaszombat, 1907. febr. 4. *Kovács* István, ny. e. pénzt.

Nyugtázás. A tornaljai járási általános ipartestület 1907 február 3-án saját pénztára javára tombola és világpóstával egybekötött táncmulatságot tartott, a melynek bevétele . . . 450 kor. 20 fill. Kiadása . . . 121 kor. 58 fill.

Tiszta jövedelme . . . 328 kor. 62 fill. a melyhez felülfizetéseikkel és beküldött díjakkal hozzájárultak. — Felülfizettek: *Kokavecz* István 4, dr. *Kovács* Kálmán 2 40 Herezeg Imre 2. *Glücksthal* József 1-80. *Bottlik* Andor, *Link* Ödön, *Link* Lipót, *Tura* József 1-40—1-40. *Emödi* István, *Bubelinyi* Soma, *Nagy* László 1—1 korona, *Beszeda* János, *Balázs* Istvánné, *Györy* Béla, *Kucsera* László, *Lénárd* Sándor, *Weisz* Adolf, *Weidmann* Mór 80—80. *Klein* Kálmán, *Szabó* István, *Tyukody* József, *Bodon* Gyula, *Pál* János, *Vineze* Gusztáv, *Éltes* Géza, *Noga* Károly, *Stern* Iguác, *Goldhammer* Lajos, *Soltész* Miksa, *Rátkai* István, N. N., *Saliga* László, *Csaplár* Alajos, *Facsinay* István, *Remenyik* Bertalan, *Finkenstein* Adolfné, *Kapus* N., *Sarudy* Gyula, *Czuckermann* Adolf, *Grün* Miksa, *Szállosi* János, *Berez* Lajos, *Czokoly* N., *Lenkey* György, *Szankovics* Lajos, *Kemény* Géza 40—40. *Szepessy* Lajos, *Hagetter* Lajos, *Krokovi* József 20—20 fillér. — Beküldött díjak

ból: Bajtler Antal 5 dr. Pazár Andor, Hevessy Lajos, Zsigmond József 4—4. Rosenberg Mártonné 3, Kövesdy Géza, Rottmann Ignác, Friedmann Lajos, Virdos Lajos, Bodzássy Nándor, Czirusz József, Istók Pál 2—2, Vietorisz Sándor, Blechner Mór, Demeter Gusztáv 1.60—1.60 korona. — Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal a n. é. közönségnek köszönetnyilvánításunkat kifejezni hogy szivesek voltak pénztárunkat áldozatkészségükkel gyarapítani. — Tornalján, 1907. február 7-én. Millen István pénztárnok. Szaty Ödön, ip. test. jegyző.

A nagyrőcei „Polgári kör” és „Daloskör” február 2-iki estélyén felülizettek: Ginovszky Lajos ur 2 kor. 50 fillér. Dr. Hozácy F. 20 korona. Dancsházy G. 10 kor., Hoznek L. 10 kor., Beliczky G. 5 kor. 30 fillér. Lackner D. 3 kor., Remenyik Dénes 2 kor. 50 fillér. Sturman Pál 2 kor. Peterman J. 2 kor., Lahner Gy. 2 korona. Simkovics János 2 kor. Makfalvi 2 kor., Wirker I. 1 kor. 60 fillér. Groszman S. 1 kor. 60 fillér. Thurzó Endre 1 kor. 40 fillér. Winkler Jenő 1 kor. 20 fillér. Prekopa I. 1 kor. 20 fillér. Kalina L. Engländer Armin, Czegledi L., Bráz B., Goldberger G., Kelemen N., Sramkó A., Antalik K., Major B., Gaál I., Broczkó M., Sturman J., Ifj. Cseh G., Vietorisz S., Varga S., Groszman F., Sebők I., Broczkó K., Nandrási M., N N 1—1 kor., Szoboszlav M. 60 fillér. N N 60 fillér. N N 50 fillér. Feldman N. 50 fillér. Topercer Emike 40 fillér. Ifj. Vieszt K. 40 fillér. Ifj. Sebők M. 40 fillér. N N 40 fillér. N N 2 kor., N N 3 kor., összesen 100 kor. — Fogadják a szives adakozók a rendezőség őszinte köszönetét. Nagyrőcén 1907. február 7. *Makfalvi Ferencz:*

Nyilvános köszönet és nyugtázás. A sa-jógömöri Mátyás király szoborra ujabban befolyt kegyes és hazafias adományok a következők: Karkalics Sándor esperes plébános liczéről 2 kor., a licei róm. kath. egy-ház 1 kor., Krasznahorkaváraljáról gróf Andrassy Dénes 100 kor., nemesszívü uradalmi kormányzója 20 korona. Safcsák Gyula 4 kor., Herez Alajos 3 kor., Mayer Géza 3 kor., Levendorfszky Nándor 1 kor., Molnár József ügyvéd Rimaszombattól 20 kor., sa-jókirályi ref. elemi iskola tanuló 1 kor. 40 fillér, Hancsovsky Béla ref. tanító 60 fillér, Kellner Pál rimaszécsi köriegyző külde-ménye Rimaszécs község pénztára 2 kor., Dobóca köz-ség pénztára 2 kor., Nemesmartonfala község pénztára 1 kor., Lovesányi Béla jánosii körjegyző gyűjtése 20 kor. (gyűjtőiv még nem érkezett be), putnoki takarékpénztár 20 kor., Vernár község pénztára 2 kor., Garamfő község pénztára 2 kor., Jánosiból Lovesányi Béla kör-jegyző gyűjtőivén János község 10 kor., Rimapálfala 4 kor., Szűtor 2 kor., Bellény 2 kor., Lovesányi Béla 2 kor., Meleghegyről Várhegyi Gyula gyűjtése Meleghegy község 2 kor. 70 fillér. Balogpádaron 1 kor. 50 fillér, Derencsényben 4 kor. 50 fillér. Bugyikfalán 1 kor. 40 fillér, Gesztesen 1 kor. 60 fillér, összesen 11 kor. 36 fillér. Márkus Dénes körjegyző gyűjtése Gieze községben 2 kor. 34 fillér, Liece községben 8 kor. 50 fillér. A rozsnói ág. hitv. evang. főgimnázium ifjuságának gyűjtés 62 kor. 6 fillér. Budapestről Terray Aladár gyűjtése Szalay Aladár és Michaeli Vilmos 2—2 kor., Mispál Lajos 50 fillér, Soltész György 1 kor., Harsády Róbert 50 fillér, Matyasovszky Sándor 1 kor., Nussu Géza 50 fillér, Weizer István 50 fillér, Lábos Kálmán, Babo-chay Ödön, Tavassy Kálmán, Pazsa Sándor, Hegyi Elek 1—1 kor., Kalla, Heiszler Gyula, Tarjányi Andor, Cser-mák Gyula 50—50 fillér, dr. Terray Pál 4 kor., Terray Aladár 50 fillér, összesen 22 kor. Harkács-Sáncfalusi róm. kath. elemi iskola tanuló 1 kor. 10 fillér, Szabó Sándor tanító 1 kor., Berzétéről K. Czékus István kör-jegyző 2 kor., Hámos László 10 kor., Nagyrőcéről Szivós Lajos gyűjtése Dassewffy, Gazda Pál dr. Hozácy Ferencz, Prékopa Rados, Szuhay Zsiga, Lenkey László 1—1 kor., Mariányi Dezső Major Balázs 50—50 fillér, dr. Botto Milán 1 kor., Szépe József 40 fillér, dr. Mi-halik 1 kor., Thomasz Lajos 50 fillér, Törköly László, dr. Kubinyi János, Holló Arzén, Varga Sándor 1—1 kor., Babics József 10 fillér, Steinberger Dezső 40 fill., Szivós Lajos 2 kor., összesen 16 kor. 40 fillér Nagy váradról Petry Gyula polgári iskolai tanár gyűjtése Petry Gyula, Petry Gyuláné 1—1 kor., Petry Margit, Anna, Gyula, Lenke 20—20 fillér, Edit és Béla 10—10 fillér, Karderán, Vidovics Béla, Mellán István, Dobák Győző 1—1 kor. Dobákné Csizi Erzsébet és Csizi Mari-ka, Hegedüs Árpán, Obendorf K., Visnya A., Katona 50—50 fillér, H. J. G. D. 30 fillér, összesen 10 kor. 70 fillér. Rozsnói Fábán Ferencz apát kanonok-plébános 20 kor. Mindezen kegyes és hazafias adományokat a szobor bizottság nevében e helyen a leghálásabban meg-köszönöm. Id. *Bogár Lajos*, szoborbizottsági pénztáros Sajógömörön.

Szerkesztői üzenetek.

A. I. Nyustya. A kérdéses cikket alkalmilag közölve lesz.

Nyiltér.)*

Nyilatkozat.

Valaki... egy gaz fráter czédulákat küldött szét azt híresz-telve, hogy nekem február 2-án este a fürdőben Mihalik Dezső urral koresmai afférem volt.

Kijelentem, hogy ezen czédulák tartalma hazug valótlanlás s azok szerzője közönséges rágalmazó. Nagyrőce, 1907. február 12-én. *Dassewffy Árpád.*

*) E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Eladó, esetleg bérbeadó ház.

Rimatamásfalán a község legszebb helyén fekvő uri lakás, — a mely könnyen két kényelmes lakással is átalakítható — eladó, esetleg bérbeadó. A lakáshoz tartozik 7 szoba, két konyha, két élékamra, fürdőszoba, fatartó, istálló, kocsiszin, pince, téglas udvar s külön baromfiudvar és egy hold terjedelmű kert. — Venni, illetve bérelni kívánók forduljanak ugyanott **Szakall Istvánné** tulajdonoshoz. 2—*

Ajánlok

minden pénteken reggel érkező **friss halat** — és **kítűnő asztali bort** literjét **28** krajczárjával!

Kiváló tisztelettel: **Kohn Adolf** fűszer-, liszt- és esemege kereskedő **Rimaszombat**, Erzsébet tér 16. 2—*

Hirdetmény.

510 sz. — **Rimaszombat** város p.-szabadkai, tamásfali p.-méhesi és p.-kurinezi erdeinek 1906. évi vágásterületein még található és az 1907. évi vágásterületein legalább 1 1/2 m. hosszúságban és a törzs vékony végén kérgestől mérve legalább 13 cm. vastagságú, a város költségén kéregben termelendő **mintegy 160 m³ tölgyhaszonfa eladó.**

Venni szándékozók felhivatnak, hogy zárt írásbeli ajánlataikat 240 kor. bántapénzzel felszerelve a polgármesteri hivatalhoz **1907. évi február hó 18-ának** déli 12 órájig nyújtsák be, hol a részletes árverési fel-tételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Rimaszombat, 1907. február 7.

2—2 **Dr. Kovács,** polgármester

Kiadó lakások.

Rimaszombat legélénkebb forgalmu vonalán, a Ferenczy utca 6. szám alatt f. **1907. év május hó 1-től** több kisebb s nagyobb — a legjobb karban lévő — lakás bérbe kiadó; értekezhetni lehet alól-irt háztulajdonossal.

Együttal ajánlom almágyi szőlőmben termelt saját termést, kiváló jó minőségű boraimat, üvegen-ként 35, 40 és 45 krajczárjával, üvegre letét 5 kr. 5—*

Benyó Béla.

Meghívás.

A Rimaszombati Takarékpénztár (az Osztrák-Magyar bank mellé helye)

1907. február hó 26-án, délelőtt 9 órakor saját helyiségében megtartandó

XLV. évi rendes közgyűlésének napirendje:

1. Igazgatósági jelentés az 1906. év üzletéről.
2. A felügyelő bizottság jelentése a számadás és mérleg megvizsgálása felől.
3. Az évi osztalék meghatározása.
4. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépő tagok helyeinek betöltése.
5. A felügyelő-bizottság és napibiztosok választása.
6. Nyugdíjalapszabály módosítása.
7. Esetleges indítványok.

Rimaszombat, 1907. február 4.

2—2 **Az igazgatóság.**

Kiadó lakás és boltok.

Az Andrási ut és Tompa tér sarkán első számú házban egy csinos, egészséges **lakás három szobával** és mellékhelyiségekkel **május hó 1-től,** ugyanott **két bolt,** a mely **fűszer-és tőzsdének igen alkalmas,** azonnal bérbe-adó, de esetleg az egész ház is örökáron eladó, — úgy-szinte Kossuth utca 41. számú ház szép udvarral és rendezett kerttel szintén azonnal eladó. Értekezni lehet **Andrási fényképészszel.** 4—*

Meghívás.

A Gömörmezei Nép- és Iparbank XXXVI. évi

rendes közgyűlését

1907. évi február hó 27-én, délelőtt 9 órakor tartja a „Három Rózsa” vendéglő nagytermében, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak az 1906. évi számadás és mérlegre vonatkozó jelentése alapján a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal és a felmentvény megadása.
2. A sorrend szerint kilépő három igazgatósági tag helyének betöltése.
3. Lemondás folytán megüresedett egy igazgatósági tag helyének betöltése.
4. A felügyelő bizottság és napibiztosok választása.
5. Esetleges indítványok.

Rimaszombat, 1907. február 9. éni.

Az igazgatóság

A felügyelő-bizottság által megvizsgált vagyommérleg, nyereség-és veszteség-számla a hivatalos órák alatt az intézet helyiségében megtekinthető.

Üzlethelyiségnek!

a dobsinai piacon, legforgalmasabb helyen álló **Gömör András-féle ház** azonnal bérbe kiadó, esetleg örökáron is eladó — Fölvilágosítással szolgál **Gömör Sándor Betlér.** 1—3

Tölgyműfa eladási hirdetmény!

Jolsva r. t. város tanácstermében folyó 1907. évi február hó 26-án délelőtti 10 órakor írásbeli zárt ajánlatokkal összekötött nyilvános szóbeli árve-résen eladatni fog az 1907. évben termelendő circa 600 m³ tölgyműfa.

A versenyzők felhivatnak, hogy bélyeges zárt aján-lataikat a fenti határidőig és 1000 azaz egyezer korona bántapénzt vagy annak megfelelő értékpapírt a városi tanácshoz küldjék be. — Később érkező utó vagy táv-irati ajánlatok elfogadva nem lesznek

Az ajánlatnak tartalmaznia kell!
1. Hogy az ajánlattevő a városi erdőhivatalnál megtekinthető — esetleg ott beszerezhető — feltételeket ismeri, s azoknak magát aláveti.

2. Az ár tömbköbméterenként az erdőn szám és be-tűkkel világosan megjelölendő a következő méretek illetve közép átmérő szerint: 7—19 cmig: 20—29 cmig; 30—39 cmig s feljebb kéreggel vagy anélkül a feltéte-lekben foglalt pontozatok szerint.

Szóbeli árverésen az ajánlattevők részt vehetnek.

Kelt Jolsván 1907. január 30

2—2 **Basillides Gusztáv,** polgármester.

Hirdetmény.

A Rimaszécsi Hitelszövetkezet részvénytársaság

t. cz. részvényesei az **1907. év márczius hó 10-ik** napján, délután 2 órakor a rimaszécsi **Nagyvendéglő** termében tartandó

rendes évi közgyűlésre

tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai lesznek:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése végett két vagy több részvényes tag kijelölése.
2. Az igazgatóság évi jelentése az intézet 1906. évi üzletéről.
3. A felügyelő bizottság jelentése a számadás és mérleg megvizsgálása felől.
4. A zárszámadások megvizsgálása, a mérleg meg-állapítása, illetőleg jóváhagyása és a felmentvény meg-adása
5. Az évi osztalék megállapítása, a tiszta nyereség felosztása.
6. A kamatláb rendezése.
7. Indítványok tárgyalása

Rimaszécs, 1907. február hó 12.

1—2 **Az igazgatóság.**

Értesítés.

A putnoki hitelbank részvény-társaság a t. közönség tudomására hozza, hogy a pénztárában elhelyezett állandó jel-legű betétek után

5, azaz öt százalék kamatot,

a változó betéteknél pedig

4 1/2, azaz négy és fél százalék kamatot fizet.

A betét kamatadót az intézet mindenkor a sajátjából fizeti.

4—* **Az igazgatóság.**

Hirdetmény.

A Tornaljai Takarékpénztár köz-hírré teszi, hogy **1907. márczius 1-ső nap-jától** a betétek után az alábbi kimutatás szerint fizet, illetve a kölcsönök után szed kamatot:

I. Betéteknél:

1. Állandó betétek után, a mennyiben azok egy betéti könyvre vannak elhelyezve;

a) 5000 koronáig	3 1/2 %
b) 5000 koronán felül bezárólag 20000 koronáig	4 %
c) 20000 koronán felül	4 1/2 %

2. Ideiglenes betétek után tekintet nélkül a betét összeg nagyságára

3 %

Állandó betétet képeznek azon összegek, mik a Tornaljai Takarékpénztárba kifejezetten, mint ilyenek helyeztetek el vagy ezentul fognak elhelyeztetni s leg-alább is egy évig csonkítatlanul itt hagyatnak.

Azon ideiglenes betétek után, melyek legalább egy évig csonkítatlanul az intézetnél hagyatnak, az első évre 3 % os kamat fog fizettetni, míg az ezen év letelte után járó kamatok az állandó betétekre hozott határozmányok szerint fognak számíttatni s fizettetni.

II. Kölcsönöknél:

1. Változóknál: a) Bezárólag 1000 koronáig (bele-értve az 1000 koronás váltót is)

8 %

b) 1000 koronán felül 5000 koronáig (beleértve az 5000 koronás váltót is)

7 1/2 %

c) 5000 koronán felül 10000 koronáig (bele-értve a 10000 koronás váltót is)

7 %

d) 10000 koronán felül

6 1/2 %

2. Nyilt hitelekknél: Tekintet nélkül a kölcsön tőke összegére

6 1/2 %

3. Jelzálog-kölcsönöknél: a) 600 koronáig (beleértve a 600 koronát is)

6 3/4 %

b) 600 koronán felül

6 1/4 %

Kelt Tornalján, 1907. február hó 4. éni.

A Tornaljai Takarékpénztár igazgatósága.